

2018 Jaarverslag portefeuillehouders AVN

Inhoud

1. Parnassia/ Bloemendaal	Marian Langeveld
2. Kustvisie Westland	Jeannine Engels
3. Koekamp	Joost Gieskes
4. Bomenzaken	Bas Steenks
5. Fl. Nightingalepark	Arnim van Oorschot
6. Nieuwe Scheveningse Bosjes	Els Fischer, Caroline de Jong
7. Julianakazerne Benoordenhout	Joost Gieskes
8. Westduinpark	André Smit
9. Zoetermeer	Leon van den Berg
10. Rijswijk	Peter Hegi
11. Mariahoeve	Adri Remeeus
12. Wassenaar	Adri Remeeus
13. Bouwplan Monsterseweg 27	Aletta de Ruiters
14. Kijkduin	Jos Verhoeff
15. Meer en Bosch	André Smit
16. NW Hoofdroute	André Smit
17. Uitbreiding Madurodam	Caroline de Jong, Els Fischer
18. Plesmanduin	Aletta de Ruiters
19. Broeksloot/Binckhorst	Aletta de Ruiters
20. Spoorvervanging Scheveningseweg	Caroline de Jong, Bas Steenks,
21. Paleisplein Krimlindes	Joost Gieskes
22. Evenementen Westbroekpark	Caroline de Jong, Els Fischer
23. Leidschenveen/Ypenburg	Aletta de Ruiters
24. Haagse Bos	Joost Gieskes
25. Zwetzone	Peter Hegi
26. Laak	Peter Hegi
27. Marlot Reigersbergen	Aletta de Ruiters
28. Uithof	Cor van Gaans
29. Witte Vlek Madestein	Aletta de Ruiters
30. Project Hitte Eiland Haegsch Hof	Aletta de Ruiters
31. Centrum Rond het Plein	Aletta de Ruiters
32. Suezkade	Aletta de Ruiters
33. Groen kan het dak op	Aletta de Ruiters
34. Moeraparkje Buza	Aletta de Ruiters
35. Groen Blauwe visie provincie	Caroline de Jong
36. Project kastanjabloedingsziekte	Aletta de Ruiters
37. Binckhorst	Caroline de Jong
38. Vuurwerkvrije zones	Cor van Gaans
39. Scheveningse Bosjes en Westbroekpark	Caroline de Jong en Els Fischer
40. Gebiedsvisie Internationale Zone	Els Fischer, Caroline de Jong
41. Hubertusduin	Joost Gieskes
42. De kern bijzonder:	Caroline de Jong
43. Nieuw bestemmingsplan Den Haag Centraal	Caroline de Jong
44. Centrum Noord	Caroline de Jong, Els Fischer

1. Parnassia/ Bloemendaal

Marian Langeveld

Naar aanleiding van de bouwplannen op het Parnassiaterein locatie Monsterseweg heeft de AVN het rapport: 'Bouwen in het Parnassiabos. kan dat zomaar?' opgesteld waarbij de gevolgen van extra woonwijken in het bos met betrekking tot de natuurwaarde in beeld worden gebracht. In het broedseizoen 2018 is in opdracht van de AVN een broedvogelonderzoek gedaan.

Tijdens het Grote Groengebiedenoverleg Loosduinen is het visierapport: Van Zee tot Zweth 2, met de bijlage Nationaal Park Hollandse Duinen gepresenteerd met als doel: Verbinden, Verankeren en Versterken. Minpunten in de visie zijn: het openstellen van Solleveld i.p.v. beperkte toegang voor pashouders, fietspad door Hyacintenbos en mountainbike- en kanoroute route door Ockenburgh, grootschalige woningbouw (10.000woningen) in Kijkduin en langs de Monsterseweg/Haagweg (Den Haag/Monster), Parnassia en Vroondaal met bijbehorend stikstofdepositie door autoverkeer op Natura 2000 gebied Solleveld. De AVN is in gesprek geweest met stakeholders en gemeente.

2. Kustvisie Westland

Jeannine Engels

In de raadsvergadering van de gemeente Westland in februari 2018 is de redelijk evenwichtige "Kustvisie Westlandse kust" niet door de raad geaccepteerd, maar "voor kennisgeving aangenomen". Het College laat nu bepaalde onderwerpen betreffende de kust uitwerken zoals een autoweg naar het strand in Monster Noord en een extra strandopgang bij Ter Heijde. De Werkgroep "Bescherm de Westlandse Kust" en de AVN zijn hier op tegen uit oogpunt van flora- en faunabeheer. Het is immers een extra doorkruising van Natura 2000 gebied. Ook een eerder gedaan voorstel om het fietspad langs de kust door te trekken voor Ter Heijde langs en door het natuurgebied is nog niet van de baan. Een lichtpunt is, dat de gemeenteraad in meerderheid heeft ingestemd met een motie van de partij Westland Verstandig om geen strandhuisjes op het strand toe te staan.

3. Koekamp

Joost Gieskes

De gemeente is voornemens om het fietspad langs de Bezuidenhoutsweg tussen de Boslaan het Centraal Station te laten vervallen en hiervoor in de plaats een fietspad door het groen van de Koekamp aan te leggen. Omdat daar onvoldoende ruimte voor is gaat de gemeente met akkoord van Staatsbosbeheer stukken grond van de Hertenkamp afgraven, het water verleggen en extra grond aanbrengen. Het is een grove aanslag op de historische inrichting van de Koekamp en de bomenrij langs het water (vnl elzen) wordt ervoor gekapt. De AVN en vier andere organisaties verzetten zich fel tegen dit plan. De organisaties hebben een alternatief ontwikkeld waarbij afgraving niet nodig was en veel oude bomen werden gespaard. Het generale fietspad van de gemeente blijft daarbij in stand.

Daarnaast wordt in de plannen het vogelbosje bij Staatsbosbeheer, langs de Boslaan, versnipperd door onnodige stukjes fietspad. De AVN deed voorstellen om meer groen en bomen te behouden. In 2019 wordt over deze alternatieven door de gemeenteraad besloten.

De AVN heeft gedurende het proces meerdere alternatieven aangeboden aan de projectleiding. Ook zijn er vele extra overleggen geweest, is er ingesproken in de raadscommissie en lobby gevoerd naar de politiek.

4. Bomenzaken

Bas Steenks

Parkeergarage Nieuwersluisstraat

In 2013 is in de Nieuwersluisstraat hoek Harmelenstraat een tijdelijke parkeergarage gebouwd. Hiervoor was een kapvergunning aangevraagd voor de kap van 11 volwasbomen. Tegen de kap van drie van deze bomen (1 plataan, 1 acacia en 1 iep) is toen door de AVN bezwaar gemaakt, waarop de kap van deze drie bomen is ingetrokken. In 2018 is een ontwerp gemaakt voor een nieuwe parkeergarage en de herinrichting van het betreffende terrein. Hiervoor moesten de drie bovengenoemde bomen weer wijken. Op verzoek van de AVN is alsnog besloten deze drie fraaie bomen te handhaven.

Wijnandt van Elststraat – Rijswijk

Voor de nieuwbouw van een scholencomplex in het Rembrandkwartier is in mei een kapvergunning aangevraagd voor 36 bomen. Met name voor de herinrichting van de Wijnandt van Elststraat moeten volgens het plan 13 straatbomen gekapt worden. Dit betreft volwassen, fraaie en gezonde bomen, te weten: 8 lindes, 3 essen en 2 eiken. Omdat de AVN twijfelde aan de noodzaak tot kap van deze bomen, is een bezwaarschrift ingediend. Op verzoek van de gemeente Rijswijk is vervolgens overleg gepleegd tussen de gemeente en de AVN. Hierbij is door de gemeente nadere toelichting gegeven op de noodzakelijk geachte kap van de 13 bomen. Hierbij speelde o.a. de noodzaak van aanleg van gescheiden riolering een cruciale rol. Maar ook gebrek aan ruimte voor speelvoorzieningen, parkeren en fietsenstallingen. In dit overleg is een compromis afgesproken, waarbij de eiken en essen behouden kunnen blijven en waarbij aan de andere kant van de straat ter compensatie 8 nieuwe bomen worden geplant.

Sportlaan herinrichting

Als onderdeel van de herinrichting Noordwestelijke Hoofdroute, is in 2018 met name de Sportlaan tussen De Savornin Lohmanlaan en de Segbroeklaan aangepakt. Kernpunt van dit project is het verbeteren van de situatie voor het fietsverkeer, waarbij de rijbaan iets wordt versmald en meer ruimte voor de fietsers wordt gecreëerd. Aan de kant van de huizen wordt een fietsstraat gerealiseerd voor het plaatselijke verkeer, zowel voor de fietser als voor de auto. Aan de kant van de Bosjes van Pex wordt een tweerichting fietspad aangelegd. Hiervoor zijn vele bomen gekapt, zowel in de straat, als in de brede groenstrook langs de Bosjes van Pex; de Groenzone Haagse Beek. Het boombestand in deze strook bestaat voor ca 75 % uit heel dicht op elkaar staand iepenopschot van verschillende groottes. Maar in deze strook staat ook een aantal waardevolle bomen. Een belangrijk groenaspect van dit deel Sportlaan vormden vier grote, beeldbepalende en waardevolle iepen met een monumentale uitstraling. Bijzonder gegeven is de naam van deze iepensoort, namelijk Ulmus 'Den Haag'. Deze stonden in het trottoir aan de huizenkant. De grote waarde van deze bomen was aanleiding om ze te behouden d.m.v. verplanting naar de overkant van de laan in de groenstrook. Een aantal technische problemen bij deze verplanting – o.a. de ligging van kabels en leidingen in het wortelpakket – zorgden voor een gecompliceerde ingreep, die uniek was in Nederland. Om in de groenstrook geschikte plantlocaties te vinden, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met andere behoudens waardige bomen, zijn in samenwerking met de AVN de meest gunstige plaatsen bepaald. Verder wordt de loop van de Haagse Beek aangepast. Plaatselijk verlegd en/of verbreed.

Ook hierbij is in samenwerking met de AVN een schouw gehouden, waarbij besloten is welke bomen te handhaven en welke te kappen.

Boomwerkzaamheden park Ockenburg

Het beheer en onderhoud van park Ockenburg wordt door het Zuid-Hollands Landschap verzorgd. Het beheer van het bomenbestand wordt gekenmerkt door een relatief grote achterstand. Door ZHL is een driejarenplan opgesteld ten behoeve van het beheer van de bomen in het park. Bij dit drie jaren plan worden de verschillende parkeenheden onder handen genomen, te weten: Park Ockenburg, Hyacintenbos en Van Leydenhof. De werkzaamheden omvatten kap- en snoeiwerkzaamheden. Veel van deze werkzaamheden zijn nodig i.v.m. veiligheid. Alle betreffende bomen zijn volgens de Boom Veiligheids Controle (BVC) beoordeeld. Dit jaar worden de bomen in het parkdeel Ockenburg onder handen genomen. In oktober is een schouw gehouden, waarbij de AVN deelnemer was. Hierbij zijn afspraken gemaakt over de uit te voeren werkzaamheden, welke schriftelijk zijn vastgelegd.

Herinrichting Plein 1813

In verband met de planning van de Israëlische ambassade, om te verhuizen naar het pand Plein 1813 nummer 4 en 5, dienen hier de nodige veiligheids maatregelen te worden genomen. Voor bespreking van deze aspecten, wordt een klankbordgroep ingesteld, waaraan de AVN deelneemt. Voor dit pand staat een aantal monumentale kastanjes, welke de nodige aandacht vragen om te beschermen tegen mogelijke beschadigingen. Ter beveiliging van de toekomstige ambassade worden z.g. rampalen (bullets) geplaatst, die op voldoende afstand staan van het pand. Hierbij wordt met name gelet op de afstand van deze palen t.o.v. de monumentale kastanjes. Verder wordt bepaald, dat de groenstrook, waarin de kastanjes staan, met 2 meter wordt verbreed en dit is zeker gunstig voor de monumentale kastanjes. Tijdens het klankbord proces bleek, dat de Israëlisch ambassade afziet van verhuizing naar Plein 1813. Het functioneren van de klankbordgroep wordt voorlopig stil gelegd.

5. Fl. Nightingalepark

Arnim van Oorschoot

Al sedert de verdichtingsplannen voor het Florence Nightingalepark van vorige colleges van B & W zet de AVN zich in voor een groen en rustig park achter het HAGA ziekenhuis. Na een verdichting en opoffering van 14% van het parkoppervlak dreigde er grote verkeersoverlast door het park van maar liefst 760 verkeersbewegingen per etmaal. Even druk als de Escamplaan tussen Monnikendamplein en Leyweg. Reden daarvoor is, dat er aan Leywegzijde onvoldoende ruimte is voor het uitrijdende verkeer vanuit de nieuwe parkeergarage. AVN maakt tegen de grote verkeersdruk in het park bezwaar. Deze tast de rust aan tussen beide parkdelen. In de eerste plaats wordt de ecologische verbinding vanaf het 'ijsvogeleiland ' naar de overzijde verstoord. Daarnaast wordt de oversteek tussen beide parkdelen ernstig belemmerd. Fietsers, wandelaars en bezoekers van Buurtboerderij Nijkamphoeve komen daarbij in de knel. Met 'Schaalsprong', de in februari gepresenteerde nieuwe openbaar vervoerplannen voor Den Haag, komen er mogelijkheden voor herinrichting van het OV station Leyenburg. De Leyenburgcorridor maakt deel uit van de integrale verkenning In de 'Schaalsprong' wordt het Knooppunt Leyenburg met name genoemd als verder te ontwikkelen mobiliteitsknoop. AVN pleit ervoor om een voorschot te nemen op de herinrichting en middelen vrij te maken. Daarom presenteerde AVN een schets voor een compactere inrichting van het OV overstapstation Leyenburg om ruimte te scheppen op het kruispunt met de Leyweg . De vrije busbaan zou dan ter beschikking komen voor in- of uitrijden van het ziekenhuisterrein. Met dit alternatief togen we naar het college van B&W. Op het spreekuur van wethouder De Mos werd het plan positief ontvangen. Een reactie zien we nog tegemoet. Omdat verkeerswethouder Van Asten voorzitter is van Vervoersautoriteit MRDH als opdrachtgever van het

openbaar vervoer in de metropoolregio zou hij het probleem op het juiste niveau aan de orde kunnen stellen. Daarom kaartten we ons alternatief juist ook bij hem aan.

Echter, volgens de verkeersplanoloog is de ruimte voor verkeersafwikkeling hiermee nog niet voldoende. Bovendien gaf de projectleider aan dat de bouw van de flat met de parkeergarage al in volle gang is. Dit ondanks het feit dat het ontwerp "Openbare ruimte gebiedsontwikkeling Leyweg/Escamplaan" slechts voorlopig is. De gemeenteraad stemde namelijk al in 2017 in met de verdere uitwerking en de realisatie van het ontwerp. We slaagden er nog wel in ons standpunt in De Posthoorn openbaar te maken.

6. Nieuwe Scheveningse Bosjes

Els Fischer, Caroline de Jong

In de Nieuwe Scheveningse Bosjes is een rij bunkers gelegen, grotendeels onder de grond en niet zichtbaar voor wandelaars. Groen en natuur voeren de boventoon in de bosjes, bezoekers kunnen daar fijn van genieten. Slechts de laatste drie bunkers ter hoogte van de Boshut aan de Nieuwe Parklaan zijn ooit (illegaal) open gegraven en toegankelijk gemaakt. De Stichting Atlantikwall beheert de bunkers en stelt ze open voor scholenbezoek en publieksvoorlichting, over de oorlog. De Stichting wilde ook de daaropvolgende drie bunkers open maken. De Stichting Atlantikwall had in onze ogen geen goede argumenten voor het openstellen van nog meer bunkers ten koste van groen en natuur. De AVN heeft samen met het Bewonersoverleg Noordelijk Scheveningen en een aantal bewonersgroepen hiertegen bezwaar gemaakt. Verder opengraven is verstorend voor de beleving van het bos en zorgt voor weer een stukje minder groen. Uiteindelijk mondde dat uit in een rechtszaak, die we wonnen! De rechter was van mening, dat de gemeente een onjuiste afweging had gemaakt en de verkeerde procedure had gebruikt. In de Commissie Leefomgeving kwam in september 2018 toch weer een "Verklaring van geen bedenkingen" voor de openstelling van bovengenoemde drie bunkers aan de orde; opnieuw een poging tot opengraven. De vertegenwoordigers van de vier organisaties spraken allen in, en overtuigden de Commissie. Daarop heeft de wethouder besloten het plan terug te trekken, waarmee wij dachten dat het van de baan was. Of daarmee de ontwikkelingen definitief verleden tijd zijn, is nog afwachten; de eerste oprispingen van een hernieuwde poging om toch de bunkers weer open te graven zijn alweer gesignaleerd.

7. Julianakazerne Benoordenhout

Joost Gieskes

In het verslagjaar is de verbouwde kazerne nog niet opgeleverd. Een begeleid bezoek aan de omgeving rond de gebouwen heeft niet geleid tot onrust over kap van bomen.

8. Westduinpark

André Smit

Het Westduinpark behoort nu tot het Nationaal Park Hollandse Duinen en is trekt nog steeds een zeer groot aantal bezoekers. De AVN is vertegenwoordigd in het Beheerplatform en daar worden alle zaken besproken. Een van de problemen is de paden; sommige worden ondergestoven en asfaltpaden zijn vervangen door zandpaden. Dit geeft hinder voor kinderwagens en personen die slecht ter been zijn. Ook de politiek (Richard de Mos) gaat zich hiermee bemoeien en dit zal in 2019 vaak op de agenda staan. Er is nog steeds veel overlast van Mountainbikes die iedere keer een nieuwe parcours aanleggen; deze route wordt iedere keer dichtgelegd met weinig resultaat. Meer handhaving is gewenst. Bunkers worden nog regelmatig opengebroken.

Er is overleg geweest over de aanwezigheid van honden met name in de bosjes van Poot. De opruimplicht wordt matig nageleefd en de overlast van de hondenuitlaatservice is groot.

Binnenkort weer een overleg.

Er zijn veel vrijwilligers actief en met name de Werkgroep Ecologisch Beheer Westduinpark, die

iedere maand klein onderhoud uitvoert in het gehele gebied.
Ook rijden er steeds meer scooters en auto's door het natuurgebied en meer handhaving is gewenst.

9. Zoetermeer

Leon van den Berg

Gruttolandje Buytenpark

In maart 2017 is het Gruttolandje opgeleverd. Dit is een natuur-compensatiegebied voor de verlenging van de derde baan van SnowWorld. Inmiddels zijn we een jaar verder en kunnen we de balans opmaken. Het nieuw aangelegde Gruttolandje wordt goed bezocht door tientallen grutto's en is ook een geliefd plekje voor natuurliefhebbers en vogelaars die met verrekijkers de bijzondere vogels bekijken. Het gebied in het westelijk weidegebied van het Buytenpark is vooral aantrekkelijk voor weidevogels en (waterspits)muizen. Door actieve ingrepen in de waterstand is een plas-dras gebied ontstaan, dat vooral in het najaar en vroege voorjaar veel weidevogels, zoals grutto's, aantrekt. De waterstand is verhoogd en water wordt vastgehouden door de aanleg van lage kades. Er is een elektrische pomp geplaatst om het waterniveau op de juiste stand te brengen. Ook zijn de oevers van de sloten flauwer gemaakt. De begrazing van de percelen is aangepast. Zo ontstaat er een variatie aan natte, droge en drassige delen die aantrekkelijk zijn voor (onder andere) grutto's die terugkomen uit Afrika in het vroege voorjaar. Door het sluiten van het ruiterspad is de verstoring van de weidevogels teruggedrongen. Het gebied is echt bedoeld als natuurgebied en niet toegankelijk voor mensen. In het gebied komt nog een eilandje voor andere vogels zoals het visdiefje en de scholekster. De nabij gelegen wand voor de oeverzwaluw heeft vorig jaar al volop dienst gedaan als broedplaats voor deze vogels.

SnowWorld blijft druk op Buytenpark leggen

Het Kwaliteitsteam Buytenpark had -tegen beter weten in- gehoopt dat met de aanleg van de verlengde derde baan de landhonger van SnowWorld nu wel eens gestild zou zijn, maar niets is minder waar. Er ligt opnieuw een megalomaan plan klaar. SnowWorld wil een hotel met honderd kamers bouwen en het plan Surfcity uitvoeren.

Voor de surfpool zouden de nog maar recent verplaatste hondenschool, de BMX-ers, de schaats/skeelerbaan en de clubgebouwen van de Toervereniging Zoetermeer 77 (TVZ77) en de IJvereniging Zoetermeer (YVZ) moeten verdwijnen. Over de hondenschool stelt SnowWorld voor, die te verplaatsen waar nu het baggerdepot ligt. Dat is evenwel geen terrein van de gemeente Zoetermeer - maar van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Vooral nog is onbekend of het Hoogheemraadschap dit baggerdepot zou kunnen en willen opgeven.

De reden dat SnowWorld dit complex wil is dat

- 1) de derde baan minder omzet draait dan verwacht
- 2) het concern naast het winterseizoen ook graag een zomerseizoen wil;
- 3) daarbij de restwarmte van de sneeuwwinning wil gebruiken voor het water van de surflocatie;
- 4) SnowWorld de eerste met zo'n pool in Nederland wil zijn. Voor een tweede is in ons land niet voldoende markt.

Alle plannen staan haaks op het huidige bestemmingsplan waarin zowel een hotel als grootschalige watersport uitdrukkelijk is verboden.

Overigens wil men ook nog extra sneeuw om jonge kinderen sneeuwpret te bieden. Dit is in tegenspraak met wat men bij de procedure van de Raad van State heeft toegezegd.

Rechtszaak tegen gemeente Zoetermeer

Het Kwaliteitsteam Buytenpark heeft een beroepszaak aangespannen tegen de gemeente Zoetermeer bij de rechtbank in Den Haag. Het betreft het afwijzend besluit van de gemeente van 25 juli 2017 op een eerder door ons ingediend bezwaar. Het gaat er in dezen vooral om dat de gemeente overeengekomen beslissingen over de aanleg en het gebruik van de verlengde derde baan weigert te handhaven en achteraf onrechtmatige zaken wil rechtbreien. We hebben het dan over:

- 1) het toegestane aantal vierkante meters horeca.
- 2) De horecavoorziening Skybar is ons inziens illegaal.
- 3) Oneigenlijk gebruik van de noodtrap en daarbij behorende overlast van uitstralende (nacht)verlichting.
- 4) Door kruising door SnowWorld van hun verzekering dat de komende tien jaar in het gebied geen uitbreiding zal plaatsvinden.

10. Rijswijk

Peter Hegi

In Rijswijk is het contact met de gemeenteambtenaren bijzonder goed. Er is regelmatig overleg, zowel met de ambtenaren in het stadhuis als met de groenbeheerder. Bijzonder is dat ik als portefeuillehouder betrokken ben geweest bij de sollicitatiegesprekken voor een aan te stellen stadsecoloog. Deze stadsecoloog is eind 2018 begonnen.

Helaas gaat er toch wel eens wat mis bij het groenbeheer. De ecologisch grasstroken langs de singels die gemaaid en afgevoerd zouden worden, werden geklepeld. Foutje van de aannemer dat grote gevolgen heeft voor de biodiversiteit in deze strook omdat geklepeld gras voor verruiging van het de grasstrook zorgt.

De natuurtuin in het Wilhelminapark is flink aangepakt. Er is een groeiende groep vrijwilligers die onder deskundige leiding werkzaamheden verricht in de tuin. De portefeuillehouder heeft regelmatig contact met deze ambtenaar en volgt de ontwikkelingen nauwlettend.

Wat betreft het bomenbeleid ben ik betrokken bij de herinrichting van straten. Er moeten regelmatig bomen worden gekapt en vervangen door nieuwe exemplaren. Ik ben het niet altijd eens met de boomkeuze van de gemeente, de door de gemeente beoogde biodiversiteit wordt niet altijd bereikt door de keuze van niet-inheemse bomen met een beperkte natuurwaarde. Er werd dit jaar twee keer bezwaar aangetekend tegen de kap van bomen, beide bezwaren werden na goed overleg met de gemeenteambtenaren ingetrokken. Bij deze gesprekken was ook AVN-boomdeskundige Bas Steenks nauw betrokken. Dit alles heeft ertoe geleid dat de AVN eerder betrokken wordt bij plannen die gevolgen hebben voor de bomen. Naast contacten met de gemeente heeft de portefeuillehouder jaarlijks overleg met de eigenaar van landgoed Te Werve en participeert hij binnen het Platform Groen in Rijswijk.

Tenslotte is de portefeuillehouder ambassadeur geworden van de Global Goals, het doel "Leven op het land". Het gaat hier onder andere over behoud van biodiversiteit.

11. Mariahoeve

Adri Remeus

Schenkstrook

De bebouwing van de Schenkstrook (Boekweitkamp) komt dichterbij. Maar hoe zit het met de natuurbelangen? Er was al regelmatig overleg met onder andere de stadsecoloog om de natuurwaarden te borgen en te versterken. Op 19 december 2018 vond hierover op het stadhuis weer een overleg plaats. Daarin werd vooral aandacht geschonken aan de inpassing van de bebouwing in het groen en aan de ecologische zone. Wat de ecologische zone betreft, bestaan er al goede afspraken over de aard van de aan te brengen inheemse beplanting (clusters inheemse bomen en struiken afgewisseld met grasvelden). Inzake de bebouwing is er veel

aandacht voor natuurinclusief bouwen. Er komen ook enkele poelen voor amfibieën, die onbereikbaar zullen worden gemaakt voor honden. Al met al lijkt hier een goede combinatie tussen wonen en natuur te gaan ontstaan.

Wijkpark De Horst

De AVN is hier zijdelings bij betrokken. In 2018 werd de laatste hand gelegd aan de herinrichting van dit kleine wijkpark, dit na overleg met bewonersorganisaties en de natuurbescherming. In de ecologische zone, die langs de zuidrand loopt, zijn al natuurlijke heesters ingezaaid. Ook in de rest van het park komen clusters heesters, zoals Meidoorn en Sleedoorn. Bij de ecologische moestuin worden nog enkele fruitbomen geplaatst. Zo ontstaat er een mooie ontmoetingsplaats tussen natuur, cultuur en mensen. In 2019 vindt de officiële opening plaats.

12. Wassenaar

Adri Remeus

Meijendel

Het Natura 2000 gebied Meijendel behoort ontegenzeggelijk tot de parels in onze omgeving. Het maakt nu bovendien deel uit van het Nationaal Park Hollands Duinen. Dit park wordt behoorlijk gepromoot en, mede gelet op het toenemende bewonersaantal in onze regio, mogen er dan ook meer bezoekers worden verwacht. Onder andere via de Belangenraad Meijendel vragen wij dan ook veel aandacht voor het goed reguleren van bezoekersstromen en het borgen van de natuurwaarden. Een goede zonering is noodzakelijk. Wij proeven dat Dunea veel oog heeft voor de natuurwaarden, maar vanzelfsprekend blijven wij daar wel bovenop zitten. Commerciële belangen mogen o.i. niet de boventoon gaan voeren en voor bepaalde recreatievormen, zoals een mountainbiketracé, mag geen ruimte worden geschapen. Meijendel is een Natura 2000 terrein en geen sportpark. De belangen van de natuur en de natuurminnende recreant zijn naar onze mening leidend.

13. Bouwplan Monsterseweg 27

Aletta de Ruiter

Naast het bestaande bouwkegel Monsterseweg 27 had de projectontwikkelaar nog twee kleine bouwlocaties in zijn plannen opgenomen. Deze lagen in het achterliggende bos. Tegen deze villaplannen in het bos heeft de AVN een zienswijze ingediend. Kennelijk heeft de ontwikkelaar dit advies ter harte genomen want in de volgende informatie waren deze twee locaties van de kaart verdwenen. Op nummer 27 worden 6 geschakelde grondgebonden woningen gebouwd op de plaats van de vervallen villa die er nu staat. Dat plan is acceptabel voor de AVN.

14. Kijkduin

Jos Verhoeff

Kijkduin-Bad

De projectgroep die de projecten in Kijkduin-Bad begeleidt: Atlantic verbouwing en vernieuwing van Kijkduin-bad zelf is in de huidige vorm opgeheven per 1 januari, maar maakt op dit moment een doorstart door. Inmiddels zijn de bouwwerkzaamheden begonnen en is het aan de AVN de details van de uitvoering in de gaten te houden. In 2018 is er wel veel overleg geweest om e.e.a. in goede banen te leiden, maar concrete activiteiten zijn er niet geweest.

Strandhuisjes

In 2018 heeft de provincie de aanwijzing tot Natuur Netwerk Nederland van de hele strandzone terug geschroefd door de plekken waar nu de huisjes staan te exclaveren. Onbegrijpelijk, want het NNN is de opvolger van de ecologische verbindingzones. Als je daar een stuk uithaalt, verbindt het niet meer.

15. Meer en Bosch

André Smit

Om van dit 17e eeuwse restant van een landgoed ook in de toekomst te kunnen blijven genieten is er een groot aantal maatregelen genomen. De oude wal was gedeeltelijk weggespoeld en er is nieuwe grond aangebracht. Er zijn twee nieuwe trappen gemaakt en er zijn planten geplant om uitspoeling tegen te gaan. Ook zijn de paden aangepakt en er zijn nieuwe bomen en stinsenbollen geplant. Het moerasveldje is aantrekkelijker gemaakt voor vlinders door het in te zaaien met een bloemenmengsel.

Het gehele landgoed is een losloopgebied en op veel plekken zie je gaten die door honden worden gegraven en er broeden maar weinig vogels in de struiklaag door overlast van deze honden.

16. NW Hoofdroute

André Smit

De gehele route tussen de Houtrustbrug en Kijkduin wordt onder handen genomen: de wegen worden vernieuwd, rotondes aangelegd, rioleringen vervangen en een ventweg en fietspaden worden aangelegd. Het overleg met de gemeente verloopt uitstekend maar er is wel veel overlast voor de bewoners. Er is uitgebreide informatie beschikbaar via internet, Facebook en Twitter. Het project is op 26 april 2019 afgerond. Een grote opgave was het verplaatsen van 4 grote pluimiepen vanaf de stoepzijde van de Sportlaan naar de overkant.

Vanaf medio 2019 wordt begonnen met het aanpakken van de groenstrook rondom de Haagse Beek en ook hierover is goed overleg met de gemeente.

17. Uitbreiding Madurodam

Caroline de Jong, Els Fischer

Zie vorige jaarverslag, de Gemeenteraad heeft in 2017 ingestemd met:

- de uitbreiding van Madurodam ten koste van 0,6 ha van de Scheveningse Bosjes
- compensatie door aanplant van bos op het talud van het Hubertusviaduct ter hoogte van de Koninginnegracht
- het planuitwerkingskader (PUK). In het PUK staan een aantal uitgangspunten waaraan Madurodam moet voldoen.

In mei 2018 kon worden gereageerd op het concept-ontwerp bestemmingsplan. Daar is de AVN uitgebreid op ingegaan. Uitgangspunten voor de AVN zijn:

- behoud en aanleg van natuur, bos, groen, bomen en ecologische verbindingen
- geen beschadiging van bos buiten de ecowal (=rand van het attractiepark) door de uitbreiding van Madurodam
- geen verstoring van het iconische uitzicht op de waterpartij en bos door zicht op het attractiepark

In december 2018 lag het ontwerp-bestemmingsplan ter inzage. In de toelichting staat dat de gemeente de reactie van de AVN uit mei heeft gewaardeerd en daarom het ontwerp op een aantal punten heeft aangepast:

- De strook tussen de ecowal en het "olifantenpad" door het bos heeft de bestemming 'groen-bos' gekregen, met de aanduiding 'ecologische verbindingszone. Ook het talud waarop gecompenseerd wordt heeft deze bestemming gekregen. Eerst was de bestemming respectievelijk 'cultuur en ontspanning' en 'groen'.
- De groenfunctie van de daken is beter omschreven opdat de begroeiing daarvan bijdraagt aan de natuur.
- In de Toelichting is de ontstaansgeschiedenis van het gebied beter weergegeven

In haar zienswijze op het ontwerp-bestemmingsplan doet de AVN nog een aantal voorstellen voor verdere verbetering, onder andere:

- Het voorplein voor Madurodam de bestemming gemengd groen en plein te geven en te bepalen dat een maximum wordt verhard. Een groen voorplein is beloofd door Madurodam en dat is vastgelegd in het PUK. Maar in 2016 is het nog nagenoeg geheel betegeld. Dat is in strijd met het gemeentelijk beleid te ontsteden, om hittestress en de gevolgen ervan te beperken (zie Agenda Groen).
- Van alle nieuwe daken groene daken maken. Ook groene daken zijn expliciet door Madurodam beloofd.
- De bestemming 'groen-bos' te vervangen door 'bos' of 'groen-park' zoals in de rest van de (Nieuwe) Scheveningse Bosjes
- De ontstaansgeschiedenis aan te vullen met de periode na 1990, met name de vorige uitbreiding van Madurodam en de vaststelling van de Visie voor de Scheveningse Bosjes

In 2019 zal het bestemmingsplan door de Gemeenteraad worden behandeld. Wanneer het is vastgesteld kan een omgevingsvergunning worden afgegeven voor de uitbreiding.

18. Plesmanduin

Aletta de Ruiter

Het gebouw van het voormalige ministerie van Verkeer is verkocht aan een projectontwikkelaar die er nu woningbouw in verschillende varianten, horeca en dienstverlening in wil huisvesten. De aanbouw "De Saxofoon" wordt gesloopt en daarvoor in de plaats komt nieuwbouw die beter aansluit bij de architectuur van het hoofdgebouw. In de nieuwbouw komen koopappartementen. Op initiatief van de wijkvereniging Duttendel-Wittebrug is een bewonersgroep bijeen geweest om een kanskaart te maken voor de leefomgeving rondom. De AVN heeft daarin geadviseerd m.b.t. historie gebied en ecologische invulling.

19. Broeksloot/Binckhorst

Aletta de Ruiter

De AVN heeft op verzoek van de scheepswerf De Groene Loods aan de Broekslootkade een rapport geschreven over de ecologische waarde van het gebiedje. Dit heeft meegewogen in het besluit om deze kleine werf niet uit te plaatsen van deze plek. Het gebied wordt nu aangepast aan een aantal extra ecologische randvoorwaarden en kan daardoor geïntegreerd behouden worden.

20. Spoorvervanging Scheveningseweg

Caroline de Jong, Bas Steenks, Els Fischer

In 2017 heeft het College ervoor gekozen het meerderheidsadvies van de denktank voor tramspoorvervanging langs de Scheveningseweg te volgen. Dat houdt in dat het spoor wordt verschoven vanaf de weg richting het bos. Daardoor kunnen de gezonde lindes langs de rijbaan aan de Scheveningse kant van de Teldersweg worden behouden en ontstaat meer ruimte voor zowel te behouden als nieuwe bomen. De kastanjes langs de rijbaan aan de stadskant van de Teldersweg worden gekapt omdat zij ernstig te lijden hebben onder de kastanjabloedingsziekte. Door de verschuiving komt het spoor helaas ook dichtbij een aantal bijzondere, oude bomen langs het fietspad aan de kant van de Scheveningse Bosjes. Om die te behouden was voorgesteld boomviaducten toe te passen. Een minderheid van de denktank koos voor een andere variant, waarvan de gemeente en de HTM stelden dat deze niet voldoende beproefd was. In februari 2018 nam de Raad een besluit over het voorontwerp conform het collegevoorstel. Daarin stond dat maar één bijzondere boom zou worden gekapt. De procedure verliep daarna niet zoals we die van het Haagse Gemeentebestuur mogen verwachten. De kapvergunning en de

aanlegvergunning werden laat ter inzage gelegd, de aanlegvergunning pas na de kapvergunning. De AVN heeft daarop zienswijzen geschreven, eind september ingesproken bij de Raadscommissie en begon oktober bij de hoorzitting van de Commissie Bezwaarschriften.

Er werd al gekapt voordat inzagetermijn voorbij was! Een aantal bomen kon nog blijven staan tot november omdat zij belangrijk waren voor vleermuizen. Een van de gekapte oude Hollandse lindes bleek 153 jaar oud te zijn, een beuk 190 jaar. Dat maakt ze inderdaad bijzondere bomen, omdat in de oorlog een groot deel van de Scheveningse Bosjes is gekapt en de meeste bomen daarom maximaal 74 jaar oud zijn.

De kapvergunning was gebaseerd op een aantal onderzoeken door deskundigen van begin 2018. Daarin stond dat boomviaducten niet konden worden toegepast en er toch 12 bijzondere bomen meer zouden worden gekapt. Ook werd geconstateerd dat de resistente kastanjes niet konden worden verplant. Die informatie is niet naar de Raad of naar de denktank teruggekoppeld. Er waren in overleg met betrokkenen wellicht andere oplossingen mogelijk geweest, met een net wat andere aanleg, bijv. minder schuiven van het spoor.

In de vergunningen stond aanvankelijk dat langs de rijbaan vier verschillende soorten/variëteiten zouden worden herplant. Dat heeft de AVN nog wel kunnen veranderen: de keuze voor herplant van een uniforme bomenrij. De weg is meer dan 350 jaar oud, en dateert uit de tijd van een klassieke tuinstijl met orde en symmetrie. Daarom is nu, zoals de AVN heeft gevraagd, langs de rijbaan maar één soort geplant, Hollandse lindes. Omdat zieke kastanjes aan de overkant van de weg ook worden vervangen door lindes, ontstaat er zo op den duur weer een echte laanbeplanting, met rijen van één soort aan weerszijden van de weg.

De tweede rij langs het fietspad was al meer divers. Daar worden nu resistente iepen, Hollandse lindes en winterlindes bij geplant, anders dan het eerdere voorstel van de gemeente. Dat sluit beter aan op de in het gemeentebestuur gewenste samenstelling van de Scheveningse Bosjes.

21. Paleisplein Krimlindes

Joost Gieskes

Bij de herinrichting van het Noordeinde werd ook een nieuwe inrichting ontworpen voor het Paleisplein met de Postzegelboom en het Koningin Wilhelmina monument. Het motto van de ontwerpers was om het plein meer te vergroenen, maar dat vergroenen houdt ook het rooien van vijf bomen in en de aanleg van een wereldvreemd grasveldje. De AVN heeft geprotesteerd tegen deze kapplannen en in het bijzonder tegen de kap van twee 80 jaar (of meer) oude Krimlinden. Deze bomen passen immers perfect in het ontwerp. Zij staan op de zoeklijst Monumentale Bomen. Na ons protest bood de wethouder een compromis aan om een linde te behouden. Dat lijkt ons geen goede oplossing. Volwassen gezonde bomen moeten gekoesterd worden in de stad. Zeker ook omdat ze in de hete zomer verkoeling bieden. Bovendien komt kap niet overeen met de doelstellingen van het college-akkoord.

22. Evenementen Westbroekpark

Caroline de Jong, Els Fischer

Eind 2016 is in de Agenda Groen beloofd dat er een evenementenpaspoort zou komen voor de groengebieden. In de eind 2017 door de gemeenteraad vastgestelde Visie voor Westbroekpark en Scheveningse Bosjes wordt al een voorzet gegeven voor de invulling daarvan. Daarin staat dat grote evenementen worden beperkt tot de twee die er al zijn, Parade en Foodtruckfestival. Daaraan kunnen kleine culturele evenementen worden toegevoegd onder voorwaarden, buiten het broedseizoen. Zo wordt het park behouden voor de (talrijke) gewone gebruikers. Daarom hebben de AVN en andere organisaties bezwaar gemaakt tegen het houden van een sushifestival in het park in het broedseizoen. En gevraagd om jaarlijks een tijdig overleg over het komend seizoen en een evaluatie van het vorige. De Gemeente heeft daarop geen vergunning

afgegeven voor het sushi-festival in het park. Aan het gevraagde overleg is helaas nog steeds geen invulling gegeven.

23. Leidschenveen/Ypenburg

Aletta de Ruiter

In de buurt Boswijk in Ypenburg is in de bosschages een ernstige aantasting van Essentaksterfte aangetroffen. De groenbeheerder heeft hiervoor een deskundig bureau gevraagd inventarisatie te doen. Veel aangetaste essen zijn zo ziek dat ze gekapt moeten worden. De AVN heeft daarna, samen met vertegenwoordigers van de bewonersorganisatie, meegedacht over het bomenvervangingsplan dat in 2019 zal worden uitgevoerd.

24. Haagse Bos

Joost Gieskes

In het verslagjaar heeft massale kap van ruim 70 jaar oude essen plaatsgevonden. Volgens Staatbosbeheer (SBB) waren alle bomen aangetast door de essentaksterfte. Reeds in 2017 gaf de AVN haar grote twijfels hierover te kennen, maar het plan werd gewoon uitgevoerd. Duizenden essen werden gerooid. Een van de gehanteerde argumenten toen de AVN protesteerde was 'als ze nu niet ziek zijn dan worden ze het wel'. Dit is volstrekt in strijd met het advies van de universiteit Wageningen om terughoudend te zijn. De grote kale plekken zouden volgens SBB voorjaar 2019 weer worden beplant met bomen. Tijdens de kap heeft de AVN een uitgebreide inventarisatie gedaan om zieke bomen te lokaliseren. Uiteindelijk bleken een aantal jonge aangetaste essen te worden gespaard en zijn alle volwassen essenbomen gekapt. De boomkap viel dus gewoon onder het nieuwe beleid van houtoogst.

25. Zwetzone

Peter Hegi

De portefeuillehouder Rijswijk en Laak heeft dit jaar voor het eerst geparticipeerd binnen het Netwerk Zwethzone. Dit is een groep van ondernemers, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, zoals AVN, Fietsersbond en IVN en aanverwanten die zich inzet voor het behoud en de doorontwikkeling van de Zwethzone als uniek recreatiegebied tussen stad en land.

26. Laak

Peter Hegi

In Laak weinig bijzonderheden dit jaar. De enige bron van zorg is de schubvarenpopulatie in de Petroleumhaven. Er is een begin gemaakt met het vernieuwen van de kademuren en het bouwrijp maken van de grond. Het stuk kademuur met de schubvarens wordt alleen verankerd, niet vernieuwd. De kademuren worden varenvriendelijk opgebouwd en de hoop is dat de schubvarens zich uit breiden over de nieuwe kademuur.

27. Marlot Reigersbergen

Aletta de Ruiter

Op de grens van Marlot-Reigersbergen ligt een verwaarloosd bosje waar veel bomen (elzen, esdoorns en populieren) omvallen. Het bosje is ooit aangelegd als bomendepot waar overgebleven aanplant werd gestald. Dit depot is later verruigd. Aan de rand is twee jaar geleden een vogelrustgebied ingericht waarvoor de helft van dit verruigde gebiedje (elzenopslag) is gedund. Dit is nu in beheer bij de Haagse Vogelbescherming. Op het voorliggende terrein zijn plannen voor een bijenreservaat. Daarvoor zal de KNNV een projectvoorstel indienen bij het stadsdeel. De AVN heeft dit initiatief van harte ondersteund. Uitvoering kan mogelijk eind 2019.

28. Uithof

Cor van Gaans

De Uithof bestond in 2018 vijftig jaar. Daar wilde de gemeente graag extra aandacht aan geven. Onderzoek heeft uitgewezen dat de bevolking in o.a. het stadsdeel Escamp ongezonder en korter leeft dan gemiddeld door te weinig beweging en sport. Stimulatie van deze activiteiten zoals in het Zuiderpark gebeurt zal ook in de Uithof meer moeten plaatsvinden. De huidige ondernemers van het Uithofpark, verenigd in een advieswerkgroep willen zich hiervoor het komende jaar inzetten. De AVN doet daar bescheiden aan mee. Hoofdzaak is dat we oog houden voor de grootschalige bebouwingplannen rondom het park en het intensievere gebruik. We adviseren rust en dus ruimte voor de dieren. Actiever en intensiever gebruik van de Uithof kan d.m.v. andere beheersmethodes gecompenseerd worden om biodiversiteit uit te breiden. Ook op de recreatieve plekken. Mogelijkheden en ideeën genoeg om De Uithof in de komende jaren (nog) aantrekkelijker te maken.

29. Witte Vlek Madestein

Aletta de Ruiter

In de bocht van de Westmadeweg ligt het 5 ha grootte schiereiland Witte Vlek. Dit bosgebied staat te boek als vogelrustgebied, maar is i.t.t. tot de vijftien andere vogelrustgebieden in de Haagse regio wel openbaar toegankelijk. Afgelopen jaar werd De Witte Vlek door het Hoogheemraadschap aangemerkt als zoeklocatie voor extra wateropvang en vissenpaaiplaatsen. Daarvoor moet het sterk verruigde gebied deels worden gedund en vergraven. Voor de biodiversiteit is dit echter wel een kans omdat het verruigde struweel te rommelig werd en slecht beheersbaar werd. Driekwart van het terrein wordt nu afgesloten voor publiek. Het voorste gedeelte aan de Westmadeweg krijgt echter een meer recreatieve functie met o.a. een vogelkijkhut op hoogte. De AVN heeft bij dit project mede geadviseerd.

30. Project Hitte Eiland Haegsch Hof

Aletta de Ruiter

Vanuit de wijk Rivierenbuurt Noord vroegen bewoners van het Hillebrant Jacobsplein hulp aan de AVN omdat hun leefomgeving onvoldoende groen heeft en een echt Hitte-eiland is. Afgelopen zomer stond hier wekenlang meer dan 50 graden op de gevel. In samenwerking met landschapsarchitect J'ørn Copijn heeft de AVN subsidie aangevraagd bij F 1818 om een projectplan op te zetten. Samen met een grote groep bewoners hebben we twee workshops gehouden en een kanskaart gemaakt met ideeën en voorbeelden hoe we hun straten kunnen vergroenen. Vanuit het collegeprogramma is er extra geld voor bomen, dus die mogelijkheid is kansrijk. Wordt vervolgd in 2019.

31. Centrum Rond het Plein

Aletta de Ruiter

Bewoners van Centrum Noord ("Rond het Plein") hebben eveneens een groenwens voor hun wijkdeel. De AVN schuift aan om met een deskundig oog mee te denken wat er mogelijk is. Straten als Herengracht, Turfmarkt en Paviljoensgracht zijn druk gebruikt en dat vraagt om een speciale duurzame groene oplossing. Wordt vervolgd.

32. Suezkade

Aletta de Ruiter

Halverwege het jaar vroeg het ingenieursbureau Den Haag aan de AVN om mee te denken over ecologische herinrichting van de kaderand van de Suezkade als de kade eenmaal gerenoveerd was. Gelukkig konden de bomen behouden blijven. De AVN heeft bij de planuitwerking geadviseerd in het assortiment van vaste planten. Het gaat om insectentrekkende bloeiende inheemse vaste planten. Daar zijn we naar volle tevredenheid in goede samenspraak uitgekomen.

33. Project Groen kan het dak op

Aletta de Ruiter

Het nieuwe groenbeleid van de gemeente vraagt meer aandacht voor vergroening van dicht bebouwd stedelijk gebied. Groene daken, groene muren en daktuinen moeten daarbij een oplossing gaan bieden. Maar hoe doe je dat. In de praktijk zien we groene daken ook met kunstgras belegd worden en veel groene muren zijn niet duurzaam of slecht aangelegd. De AVN riep de hulp in van landschapsarchitect J'ørn Copijn, specialist in de aanleg van duurzame daktuinen. Gezamenlijk ontwierpen we een folder en bemanden we een stand op de Nationale Groendag in Den Haag van de Entente Florale. Daarnaast publiceerden we twee grote artikelen. Eén in het vakblad Groen en één in het voorlichtingsblad van de gemeente over duurzame vergroening. Dat laatste magazine wordt meegegeven aan alle projectontwikkelaars die gaan bouwen in de dicht verstedelijkte zones.

34. Moerasparkje Buza

Aletta de Ruiter

Het voormalige ministerie van Buitenlandse Zaken aan de Bezuidenhoutseweg wordt verbouwd om de Tweede Kamer tijdelijk huisvesting te bieden tijdens de renovatie van het Binnenhof. In mei blijkt er een algemene uitnodiging te zijn geweest om te komen praten over de consequenties die de verbouwing voor de omgeving heeft. Die info heeft de AVN gemist. In november werd duidelijk dat er een kapvergunning was afgegeven voor de bomen in het moerasparkje achter het gebouw. De AVN heeft daartegen bezwaar gemaakt. Daarop zijn we uitgenodigd door de projectleiding om de plannen te komen bekijken. Op de plaats van het parkje komt een nieuwe bezoekersentree. Er blijft geen ruimte voor de bomen. Maar de moerascipressen staan in grote potten en kunnen makkelijk verplaatst worden. De AVN heeft onderzoek laten doen door bureau Copijn-Bruine Beuk. De uitkomst van dat onderzoek kwam exact overeen met eerder nog niet bekend onderzoek door bureau Terra Nostra. Een herplantlocatie aan de Schenk werd door beide bureaus als zeer kansrijk gezien. Dat vond uiteindelijk ook de Adviescommissie Bezwaren en die stelde de AVN in het gelijk. Inmiddels blijkt dat de gemeente de bomen niet wil hebben langs de Schenk en dat de wethouder contraire gaat. We laten het er niet bij zitten. Wordt vervolgd in 2019.

35. Groen Blauwe visie provincie

Caroline de Jong

De Provincie heeft vele organisaties waaronder de AVN ruimhartig betrokken bij het ontwikkelen van haar Groenblauwe Visie, door het houden van verschillende bijeenkomsten. De AVN heeft een eigen zienswijze gestuurd en daarnaast de zienswijze van de Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland gesteund.

In de visie staat veel goed beleid, onder andere:

- bescherming en duurzaam beheer van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) en de Natura 2000 gebieden,
- het Natuurnetwerk Nederland, inclusief de ecologische verbindingen, wordt in 2027 afgerond
- terugdringen van de depositie van stikstof,
- behoud/herstel/vergroten van de biodiversiteit, soortenrijkdom ook in de stad,
- de aansluiting met het stedelijk gebied, een fijnmazig stedelijk groen-blauw netwerk; groen-norm, natuur-inclusief bouwen, meer bomen in de stad,
- het aanwijzen van 40 icoonsoorten

Maar we maken ons ook wel zorgen, over de wens "niet beperkend" te willen zijn, minder regeldruk, nieuwe verdienmodellen. Is er niet een te vrije hand voor initiatieven? " Op sommige plekken zijn initiatieven volgens de AVN juist niet toegestaan. Ook als de initiatiefnemer de gelegenheid geeft aan partijen een bijdrage te leveren/ de omgeving betreft.

De AVN stelt een aantal verbeterpunten op, die zij vraagt over te nemen. Dan gaat het met name om een goede bescherming en duurzaam beheer van de Zuid-Hollandse NNN. En de opname van die bescherming in de omgevingsvisie, daar is een “nee tenzij” van groot belang. Maar ook steun aan de bescherming van natuur in de stad, waarbij icoonsoorten een mooi handvat kunnen vormen.

36. Project kastanjabloedingsziekte

Aletta de Ruiter

Naar aanleiding van de oprukkende kastanjabloedingsziekte en het verwijderen van de kastanjes aan de Scheveningseweg, heeft de gemeente in samenwerking met de Universiteit van Wageningen een onderzoeksgroep in het leven geroepen waarin een aantal boomdeskundigen meedenken. Ook de AVN is gevraagd om aan te schuiven. Het project richt zich op DNA-onderzoek naar schijnbaar resistente paardenkastanjes. Indien daar een duidelijke oorzaak gevonden wordt, kan er met deze resistente exemplaren doorgekweekt worden voor een nieuwe kastanjabestand. Namens de AVN hebben Bas Steenks en Aletta de Ruiter zitting in de werkgroep.

37. Binckhorst

Caroline de Jong

Voor de Binckhorst werd bij wijze van pilot een omgevingsplan gemaakt i.p.v. een bestemmingsplan. Als dat de toekomst wordt kunnen we het beste allemaal een cursus snellezen volgen, wat een record hoeveelheid tekst, 5000 bladzijden! Ook verwarrend wat nu daarvan leidend is? We hebben ons bij onze aanbevelingen aan en inspraak voor de Raad maar geconcentreerd op de planregels.

Daar stond iets wat we in een bestemmingsplan nog niet waren tegen gekomen voor het groen: dat ecologische waarden mochten worden aangetast mits “niet onevenredig”. Gelukkig hebben Raad en Wethouder dat veranderd. Nu staat er in het plan dat ecologische waarden “waar mogelijk worden versterkt”. Hopelijk wordt dat ook daadwerkelijk uitgevoerd. Nieuwe bewoners van het zogenaamde Juno blok kwamen terecht in een zeer versteende omgeving. Nu is er in de Binckhorst niet veel groen, maar als het omgevingsplan over de hele stad wordt uitgerold, wordt het voor de AVN cruciaal het groen te borgen. Dat kan door in de omgevingsvisie het groene beleid op te nemen, dat de Gemeenteraad heeft vastgesteld: dat de gemeente zich verplicht de Stedelijke Groene Hoofdstructuur (SGH) ‘duurzaam in stand te houden en waar mogelijk te versterken”.

Bij de Binckhorst is er overigens ook wel groen (geen SGH) dat niet op de plankaart is vastgelegd. En met een bebouwingspercentage loopt men het risico van een lappendeken niet op elkaar aangesloten stukjes groen.

Uiteindelijk zijn er voor groen in een gebied als de Binckhorst juist ook veel kansen, door natuurinclusief bouwen. Met bijv. dubbel gebruik van daken boven parkeergarages kan men robuust groen aanleggen, bomen en zelfs een waterpartij. Zoals eerder toegepast bij het European Patent office in Rijswijk.

Er is meer vrijheid, maar veel hangt er met de nieuwe omgevingswet vanaf of de ondernemers die kansen ook willen/ kunnen/ zullen grijpen. Voor de Rembrandts van de natuur, de Natura 2000 gebieden en het Natuurnetwerk Nederland, maar ook in de stad voor het SGH, blijft het adagio “nee, tenzij” cruciaal. “Ja mits” is uit den boze.

38. Vuurwerkvrije zones

Cor van Gaans

Vuurwerkbeleid is een issue waar Den Haag in de nabije toekomst veel aandacht aan moet gaan besteden. Er is een begin gemaakt met vuurwerkvrije zones. Het zijn kleine gebieden en het beleid wordt heel beperkt toegepast. Dan nog gaat het om bijvoorbeeld spelterreinen terwijl

een heel park beschermd zou moeten worden. Afgelopen december was de gemeente heel druk aan het inventariseren wat er bij de bevolking leeft. Dit zag je terug in hun publiciteitscampagne waarbij steeds meer de nadruk op rust in de bos en natuurgebieden kwam te liggen. Duidelijk een inbreng waarop ook de AVN invloed heeft gehad. Goede alternatieven zijn voorhanden om mens en dier hun rust te gunnen. Er zijn veel wijken in Den Haag waar de overlast niet tot 'n paar dagen beperkt blijft maar nog steeds maanden kan aanhouden. Wat wel overal geldt in Den Haag is de totale paniek om middernacht voor alle dieren en vooral vogels. Ook op kampeertreinen, natuurgebieden, recreatieterreinen, sportvelden, etc. Ik noem hier enkele gebieden met name als voorbeeld, de duinen bij Duindorp, Ockenburgh en Uithof. Rustgebieden als het Solleveld met name richting Monster. Aan de kust wonen vind ik een waardevol privilege. Waarom zouden we die kwaliteit dan hullen in een chemische wolk van vuurwerkgif? Het gaat in elk geval niet samen met het dierenleven, er komen hierover steeds meer onderzoekgegevens beschikbaar voor het publiek. Net als bij klimaatverandering schijnt voor bijvoorbeeld vogels, het gros zich wel te kunnen aanpassen aan de situatie. Maar dat neemt niet weg dat we als mens moeten zorgen dat stadsdieren zich ongestoord kunnen handhaven. In 2018 ben ik namens de AVN begonnen aan een onderzoekje hoe we dat voor de toekomst kunnen gaan begeleiden. Het aantal vuurwerkvrije zones in de stad moet worden uitgebreid en daarvoor moet in 2019 een lobby gestart worden bij politiek en bestuur. We zijn in ieder geval van start.

39. Scheveningse Bosjes en Westbroekpark

Caroline de Jong en Els Fischer

In november 2017 werd de Visie voor Scheveningse Bosjes en Westbroekpark vastgesteld door de Gemeenteraad. De Visie vormt het alternatief voor de plannen voor het Internationaal Park uit 2015. Daar kwamen destijds 3200 reacties op, waarvan vele van leden van de AVN.

Nu gaat het om de uitvoering van de Visie, een Plan van Aanpak. Een eerste versie daarvan werd eind maart gepubliceerd en besproken tijdens een inloopbijeenkomst begin april. Diezelfde maand reageerde de AVN met een brief met voorstellen daarvoor. We vroegen onder andere om een hogere participatietrede voor een aantal projecten. En dat het hernieuwde beheerplatform een beheerplan uitwerkt, in samenspraak met deskundigen, op basis van de door de Gemeenteraad aangenomen Visie van de denktank, en aanvullend het advies van de twee boscologen.

Begin december publiceerde het College een nieuwe versie van het Plan van Aanpak. Daarin staat onder andere dat de gemeente al is begonnen met de haalbaarheidsstudie van de voorgestelde oplossing voor de Teldersweg. De weg is moeilijk oversteekbaar voor mens en dier, en geeft veel geluidshinder. Daarbij worden/wordt:

- de vergroening van de Ver Huellweg uitgewerkt, rekening houdend met de mogelijke overkluizing van de Teldersweg,
- park en bos opgenomen in de marketingstrategie
- het beheerplatform opnieuw ingesteld.

Worden verder uitgewerkt: informatieborden, bewegwijzering, vervanging meubilair, werkplan bosbeheer, zoneringskaart paden en recreatief gebruik, evenementenbeleid en evenementenpaspoort.

Het nieuwe Plan van Aanpak werd in januari 2019 besproken door de Commissie en door de Gemeenteraad. Zie daarvoor nieuws op de website van de AVN.

Eenieder kan digitaal participeren in de plannen voor bos en park, zie de website www.hethaagsegroen.nl . Of meehelpen op de maandelijkse natuurwerkdagen.

40. Gebiedsvisie Internationale Zone

Els Fischer, Caroline de Jong

De gemeente heeft het proces gestart om de oude (2013) gebiedsvisie voor de Internationale Zone aan te passen aan nieuwe wensen. Daartoe is een eerste bijeenkomst belegd met belanghebbenden waaronder de AVN. De Internationale zone strekt zich uit van de Landscheidingsweg (TNO complex) tot aan de Sportlaan en van Statenkwartier/Van Stolkpark tot aan de Archipelbuurt (waaronder het Vredespaleis) en het Willemspark. De Scheveningse Bosjes en het Westbroekpark zijn samen met Park Sorghvliet en het Hubertusduin de belangrijke groene kern van het gebied. Gelukkig heeft de gemeente wel uitgesproken dat de onlangs door de Gemeenteraad vastgestelde Visie voor de Scheveningse Bosjes en het Westbroekpark wordt overgenomen voor het groene gebied.

In de bijeenkomst in november werden de meningen gepeild van de aanwezigen over wensen ten aanzien van:

- Uitbreiding van internationale organisaties, qua situering en ontsluiting
- mogelijkheden voor hoogbouw in het gebied
- nieuwe OV trajecten
- meer reuring voor inwoners en kantoorpersoneel (horeca, wandelroutes, groen)

Er was veel waardering voor het karakter van de bestaande oudere bebouwing en het groen. De AVN heeft benadrukt dat meer en beter groen in het gebied kwaliteit zal toevoegen, maar dat overal duinbeplanting daar niet aan voldoet. Nieuwbouw grenzend aan het strafhof en het TNO-gebied in het kwetsbare duingebied is niet aanvaardbaar; de daar nu gevestigde functies behoeven dan een alternatief dat ook weer ruimte zal vragen. Bij (vrijwillig) vertrek was bovendien beloofd dat het gebied kon worden toegevoegd aan Natura 2000. Beter OV is prima, maar een extra doorsnijding van de Bosjes op maaiveld daarentegen is niet goed voor de natuur en evenmin voor de recreant. Een parkeer/overstaphub bij Madurodam kan beter bij transferia aan de rand van de stad of bijvoorbeeld het Malieveld. Hoogbouw werd door geen van de aanwezige organisaties wenselijk geacht en niet passend in de historische wijken van het gebied op een enkele mogelijkheid na, bijvoorbeeld het voormalig politiebureau. Gebruik maken van de al bebouwde ruimte heeft de voorkeur boven aantasting van het groen.

In 2019 zal een concept gebiedsvisie worden gepresenteerd.

41. Hubertusduin

Joost Gieskes

Jaarlijks wordt het gebied geschouwd door een aantal burgerdeskundigen van AVN, KNNV, IVN samen met de gemeente en een externe bosbouwer. Dat loopt redelijk goed, alleen de beheerders wisselen veel hetgeen de communicatie niet bevordert. De bouwplannen van het KLM gebouw en de achterliggende 'Saxofoon' baren tot zorg wegens eventueel- onaanvaardbaar- ingrijpen in de beplanting en veel grotere drukte door de toename van bewoners aan de rand van het Hubertusduin. De AVN is hier alert op.

42. De kern bijzonder:

Caroline de Jong

Met 'de kern bijzonder' wil de gemeente vier projecten realiseren op de 'Hartlijn' dwars door de Binnenstad om sfeergebieden te verbinden en voetgangers meer ruimte te geven. Het gaat om de volgende gebieden: Kneuterdijk en L. Voorhout; Plaats en Buitenhof.

Het duurzaam vergroenen van de binnenstad is een belangrijke opgave binnen de 'Kern bijzonder'. De AVN diende twee zienswijzen in om het belang van groen te onderstrepen. Voor Kneuterdijk en Lange Voorhout spraken we in januari onze waardering uit dat er 8 bomen worden toegevoegd, geheel conform de Nota Ecologische Verbindingszones, waar ter plekke bomenrijen staan ingepland. Daarnaast hebben wij gevraagd:

- twee vitale hemelbomen te verplanten, omdat deze te breed worden
- twee lindes te behouden of te verplanten
- meer te vergroenen, door het aanbrengen van perken of bloembakken waar nu veel steen is gepland.

Op de website van de gemeente troffen we het volgende antwoord, van 16 oktober:

- door het verplaatsen van de bushalte ontstaat er meer ruimte voor de bomen
- er wordt gekeken of de lindes “die uit de rij staan” kunnen worden verplant
- bomen passen hier, maar losse elementen zoals bloembakken zijn niet wenselijk

Begin april stuurden een zienswijze over het Voorlopig Ontwerp voor de Plaats, waarin de AVN:

- waardering uitspreekt dat meer bomen worden toegevoegd op Plaats en Buitenhof
- bezwaar aantekent tegen het verwijderen van *robinia's* op het Buitenhof zoals op de tekening aangegeven
- vraagt te onderzoeken hoe de fietsenstalling kan worden aangelegd, opdat de *robinia's* worden gespaard
- vraagt om vergroening van steenvlaktes door perken of bloembakken aan te brengen

Daarover troffen we in december het volgende antwoord op de website:

- de geplande 4 bomen op de Plaats worden niet geplant vanwege bezwaren van ondernemers en bewoners
- ander groen vindt de gemeente niet wenselijk

In het collegevoorstel staat dat alleen de plannen voor Lange Voorhout-Kneuterdijk en die voor de Plaats worden uitgevoerd, niet die voor de Buitenhof. Ter hoogte van de Hofvijver en de Lange Vijverberg ziet het in de toekomst kansen om duurzaam te vergroenen, in plaats van op de Plaats.

43. Nieuw bestemmingsplan Den Haag Centraal

Caroline de Jong

In 2017 hebben wij een zienswijze op het ontwerp-bestemmingsplan ingediend, waar wij bezwaar maakten tegen de bouw van een paviljoen in het groen voor horeca, omdat er al zo veel horeca is in de omgeving.

In 2018 werd het plan besproken in Raadscommissie en Gemeenteraad, en heeft de AVN onder andere over het paviljoen ingesproken. Tevergeefs, de gemeenteraad ging ermee akkoord, al heeft de raad wel een motie aangenomen om het wijzigingsgebied, waar het kan worden neergezet, kleiner te maken.

Gelukkig is het plan wel gewijzigd op twee andere punten waar de AVN zich voor inzette:

- Het plan was aangekondigd als een bestemmingsplan voor het Centraal Station, met als grens de Bezuidenhoutseweg. Tot onze verrassing bleek er een stuk aan de overkant van de weg bijgevoegd. Een stuk ‘groen’ van de Koekamp had de bestemming ‘verkeer’ gekregen. Dat heeft de wethouder teruggedraaid.
- De gemeente heeft het initiatief genomen voor een groene entree van Den Haag. Als onderdeel daarvan krijgt de steenvlakte van het Koningin Julianaplein groene eilanden. Alleen was ‘groen’ vergeten in de bestemming voor het plein. Gelukkig heeft de Gemeenteraad dit ook nog op het nippertje via een motie toegevoegd.

44. Centrum Noord

Caroline de Jong, Els Fischer

In 2018 werd de AVN met vele andere belanghebbenden uitgenodigd mee te doen aan het project Centrum Noord. Dat ligt tussen Noordelijke stadsgracht, Waldeck Pyrmontkade-Stadhouderslaan, Johan de Wittlaan-Teldersweg en Raamweg-Koningskade. En behelst de wijken Archipel/Willemspark, Zeeheldenkwartier en Duinoord-oost.

Doel is het doorgaand verkeer en de luchtvervuiling te verminderen in het gebied. Bewoners hebben veel overlast van niet-wijkgebonden verkeer, denk aan geluid, CO₂, fijnstof en meer drukte dan wenselijk in woonwijken. Ook het groen en de bomen zijn gebaat bij minder verkeersdruk. Ben W wil hierover een advies van de deelnemers aan het project over mogelijke kortetermijnmaatregelen. Dan gaat het met name om drie routes, Dr. Kuiperstraat - Mauritskade - Hogewal; Javastraat - Laan van Meerdervoort; Laan Copes van Cattenburch - Burgemeester Patijnlaan. Daarnaast wil BenW ook advies over maatregelen om fietsroutes, oversteekmogelijkheden voor voetgangers/fietsers en het groen en water te verbeteren. Bij de keuze van oplossingen is voor de AVN belangrijk dat groen/struiken/bomen worden behouden en zo mogelijk versterkt, en dat barrièrevorming door wegen als Teldersweg of Scheveningseweg wordt verminderd. Daarnaast is de vermindering van luchtvervuiling door een keuze voor fiets of openbaar vervoer uiteraard een verbetering, voor mens en natuur. Ook is het van belang dat de keuze voor maatregelen er niet toe leidt dat het probleem wordt verplaatst naar aangrenzende gebieden.